

Σημείον αντιλεγόμενον (Μητροπολίτης Πατρών Νικόδημος Βαλληνδράς (†))

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Με συγκίνησιν πολλήν ο δίκαιος Συμεών κρατεί εις τας αγκάλας του το θείον βρέφος. Η καρδιά του είναι πλημμυρισμένη από αγαλλίασιν. Έχει εστραμμένον το βλέμμα προς τον ουρανόν και τα χείλη του κινούνται ευλαβικά, δια να προφέρουν θερμήν εύχήν, την οποίαν ή μακαριά εκείνη στιγμή έφερεν εις το στόμα του, «νυν απολύεις τον δούλον σου, δέσποτα...» Ο τρισευτυχισμένος εκείνος πρεσβύτες στρέφεται κατόπιν προς την Παναγίαν, δια να της είπη βαρυσήμαντους λόγους. Με σοβαρότητα, ή οποία χαρακτηρίζει προφήτην φωτισμένον από το πνεύμα του Θεού και αποκαλύπτοντα τας βουλάς του Υψίστου, λέγει: «ιδού ούτος κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών εν τω Ισραήλ και εις σημείον αντιλεγόμενον». Λόγοι αληθώς προφητικοί, τους οποίους ή Παναγία ακούει, όχι απλώς με συγκίνησιν, άλλα με δέος. Διότι προφητεύουν γεγονότα θλιβερά και δυσάρεστα, έφ' όσον μάλιστα συνεχίζονται με την διαβεβαίωσιν: «και σου δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία», τ.ε και την ιδικήν σου μητρικήν καρδίαν θα διατρυπήση δίστομος μάχαιρα. Αι τελευταίαι λέξεις της προφητείας αυτής αναφέρονται εις το πάθος του Κυρίου, ενώπιον του οποίου θα εσπαράσσετο η μητρική καρδιά. Τα προηγούμενα όμως προφητικά λόγια «ιδού ούτος κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών εν τω Ισραήλ και εις σημείον αντιλεγόμενον» είχαν και έχουν την πραγματοποίησιν των εις πάσαν εποχήν.

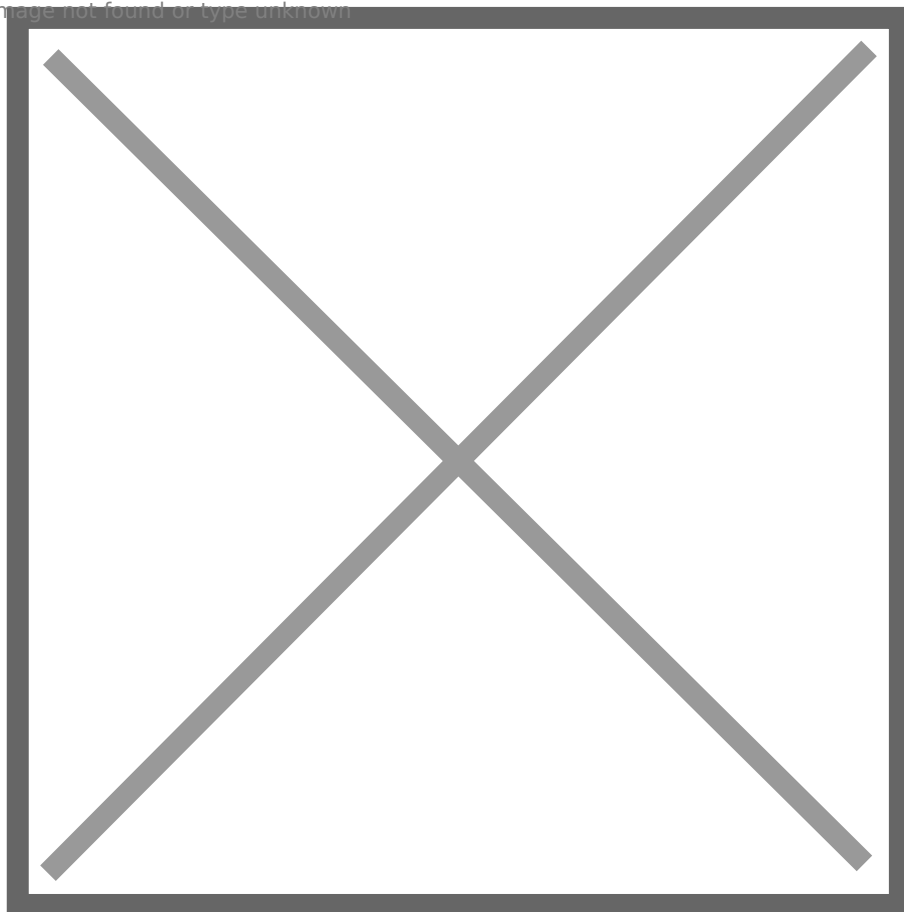

1. «Σημείον αντιλεγόμενον». Αφ' ότου ήλθεν εις τον κόσμον ο ενανθρωπήσας Υιός του Θεού, έγινε το σοβαρώτερον σημείον της αντιλογίας των ανθρώπων. Ή προσωπική Του και ή διδασκαλία Του υψώνονται ως στήλη φωτεινή' πού ελκύει οπωσδήποτε την προσοχήν όλων, αλλά και καλεί όλους να λάβουν θέσιν απέναντι της. Αναλόγως δε προς την στάσιν πού παίρνουν απέναντι του Χρίστου, χωρίζονται πάντοτε εις δύο παρατάξεις οι άνθρωποι. Και όλη ή ιστορία της ανθρωπότητας κινείται περί άξονα τον Χριστόν. Το βαθύτερον νόημα των ιστορικών γεγονότων κάθε εποχής δεν είναι — όπως ηθέλησαν αυθαιρέτως να υποστηρίξουν μερικοί — απαύγασμα υλικών (και δη οικονομικών) παραγόντων, άλλ' είναι έκφρασις και εκδήλωσις της στάσεως πού λαμβάνουν εκάστοτε οι λαοί απέναντι του Χριστού και του Νόμου Του. Αυτός είναι το «αντιλεγόμενον σημείον». Άλλοι Τον δέχονται και άλλοι Τον αρνούνται. Άλλοι τάσσονται υπό την σημαίαν Του, πιστοί στρατιώται της βασιλείας Του, και άλλοι πολεμούν τα ιδανικά πού Εκείνος έγγραψε με το Αίμα της θυσίας Του. Και ή μετά Χριστόν Ιστορία δια μέσου ποικίλων γεγονότων, δεικνύει την κίνησιν και την πορείαν πού ακολουθεί ή καμπύλη της χριστιανικότητας ή μη της ζωής των ατόμων και των κοινωνιών. Πράγματι! Άτομα και οικογένειαι πού Τον δέχονται και συμμορφώνονται προς το θέλημα Του έχουν μίαν εξέλιξιν «εις ανάστασιν», τ.ε. εξέλιξιν ευτυχή, παρ' όλας τας τυχόν δοκιμασίας των. Αντιθέτως, εκείνοι πού παίρνουν αρνητικήν στάσιν και δεν δέχονται υποταγήν εις το θείον Του θέλημα, εξελίσσονται κατά τρόπον πού οδηγεί «εις πτώσιν», δηλ. επακολουθεί εις αυτούς κατάπτωσις και καταστροφή,

«σύντριμμα και ταλαιπωρία εν ταις οδοίς αυτών, και οδόν ειρήνης ουκ έγνωσαν» (Ρωμ. γ' 16-17), διότι το είπε προ αιώνων πολλών ο προφήτης «οι μακρύνοντες εαυτούς από του Θεού απολούνται». (Ψαλμ. οβ' 27) Και κοινωνία ολόκληροι οδηγούνται «εις ανάστασιν» ή εις «πτώσιν», αναλόγως της επικρατήσεως εις αυτάς χριστιανικού ή αντιχριστιανικού πνεύματος. Υπάρχει και του πολιτισμού πτώσις και ανάστασις (άνοδος), αναλόγως προς το κλίμα και τα ρεύματα πού επικρατούν. Με την χριστιανικήν πνοήν προάγεται ό πολιτισμός, και χωρίς αυτήν φθάνει γρήγορα εις την παρακμήν και την δύσιν του. Είναι αδιάψευστος ή προφητεία, ότι ό Κύριος Ιησούς Χριστός «κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών... και εις σημείον αντιλεγόμενον».

2. Ήδη επί των ήμερων της επιγείου ζωής του Κυρίου ετέθη αυτό το δίλημμα εις τους ανθρώπους, και παρουσιάζετο η Προσωπικότης Του και το κήρυγμα Του ως «σημείον αντιλεγόμενον» υπό διπλήν έννοιαν. Πρώτον μεν πολλοί διηρωτώντο: «Τις άρα ούτος εστί»; (Μάρκ. δ' 41). Μήπως άλλωστε και ό Κύριος δεν ηρώτησε τους μαθητάς Του, δια να ακουσθή ή απήχησις της κοινής γνώμης, «τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι;» (Ματθ. ιστ' 13). Και ή απάντησις, εκ μέρους των μαθητών, ήτο: «οι μεν Ιωάννην τον Βαπτιστήν, άλλοι δε Ηλίαν, έτεροι δε Ιερεμίαν ή ένα των προφητών». Άλλα και, πάλιν ερωτά ο Κύριος: «Υμείς δε τίνα με λέγετε είναι;» Και, εξ ονόματος των, ό Πέτρος εκφράζει το αληθές φρόνημα περί του Χρίστου, και πανηγυρικός ομολογεί: «συ ει ό Χριστός ό υιός του Θεού του ζώντος» (αύτ. 14-16). Έκτοτε, δια μέσου των αιώνων και των γενεών, όλοι οι σοβαρώς σκεπτόμενοι άνθρωποι αντιμετωπίζουν το ερώτημα τούτο: «τις άρα ούτος εστί»; Ποίος είναι λοιπόν Εκείνος, ό Όποιος παρουσιάζεται ως θεία μορφή, ως προσωπικότης αγιωτάτη και ως διδάσκαλος υψηλοτάτων αληθειών;

Image not found or type unknown

Άλλοι μεν ευλαβώς υποκλίνονται ενώπιον της αγίας Του προσωπικότητας και ευλαβώς υπακούουν εις το θείον Του θέλημα. Και σοφοί του κόσμου και απλοϊκοί του λαού. Υπό την σημαίαν του Κυρίου και επί των γραμμών του Ευαγγελίου Του, συναντώνται όσοι ομολογούν πίστιν και αφοσίωσιν εις Αυτόν λατρεύοντες την θεότητα Του. Άλλοι όμως έχουν τας επιφυλάξεις των. Τον θεωρούν απλώς ως μίαν υπέροχον φυσιογνωμίαν, αλλά προβάλλουν τας αμφιβολίας των εν σχέσει προς την Θεότητα Του.

Δεν είναι όμως ό Κύριος μόνον επί του πεδίου της πίστεως «σημείον αντιλεγόμενον», αλλά και επί του ηθικολογικού πεδίου. Δια τούτο κυρίως «σχίσμα εγένετο εν τω όχλω δι' αυτόν». (ΐω. ζ' 43) Διότι ό Κύριος δεν προβάλλει μόνον ως διδάσκαλος, αλλά και με την απαίτησιν της συμμορφώσεως της ζωής μας σύμφωνα με την διδασκαλίαν Του. Διχάζονται λοιπόν οι άνθρωποι. Και άλλοι μεν, κατανοοΟν-τες διτι ή διδασκαλία αυτή είναι ή υψίστη ηθική διδασκαλία, την αποδέχονται και συμμορφώνονται προς αυτήν άλλοι όμως επαναλαμβάνουν «σκληρός εστίν ούτος ό λόγος, τις δύναται αυτού ακούει ν;» (ΐω. στ' 60). Σκληραί δηλ. αι απαιτήσεις της διδασκαλίας αυτής, ποίος μπορεί να την ακούη και να την αποδέχεται; Στρέφουν λοιπόν τα νώτα και εγκαταλείπουν την γραμμήν του Κυρίου, καθ' ον χρόνον άλλοι, συνετώτεροι και με ειλικρινεστέραν διάθεσιν,

επαναλαμβάνουν δια μέσου των αιώνων: «Κύριε, προς τίνα απελευσόμεθα; ρήματα ζωής αιωνίου έχεις», (αύτ. 68) Που άλλου να καταφύγωμεν έκτος από Σένα; Σὺ δίδεις την ορθὴν κατεύθυνσιν του βίου και εξασφάλισιν ζωής αιωνίου.

3. Ενώ όμως ὁ Κύριος, κατ' αὐτόν τον τρόπον, παρουσιάζεται ως «σημείον αντιλεγόμενον» και «κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών», αναλόγους της στάσεως ενός εκάστου, μένει πραγματικότης ανεπίδεκτος αμφισβητήσεως, ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος εξάπαντος θα πάρη θέσιν ἢ μετὰ του Χριστοῦ, ἢ κατὰ του Χριστοῦ. Εκείνο το ὁποῖον φαντάζονται πολλοί, ὅτι εἶναι δυνατόν να γίνη, να λάβουν δηλαδή μίαν στάσιν αδιάφορον, και οὔτε ἐνθερμον αποδοχὴν της χριστιανικῆς πίστεως να ἔχουν, ἀλλὰ οὔτε και πολεμικὴν, εἶναι αὐταπάτη. Διότι «ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ ἐστίν» (Ματθ. ιβ' 30) εἶπεν ὁ Κύριος. Εκείνη ἢ δὴθεν ουδετερότης, ἢ ὁποία και εις τα ἐπίμαχα διεθνή ζητήματα δίδει την ἐντύπωσιν ὅτι πρόκειται περὶ ἀρνήσεως και ἀπροθυμίας δια σύμπραξιν και βοήθειαν, δεν εἶναι δυνατόν να ὑπάρχη εις τας σχέσεις μας ἀπέναντι του Κυρίου. Διότι ὁ θέλων να ἐμφανίζεται ὅτι εἶναι αδιάφορος και ουδέτερος, εις την πραγματικότητα εἶναι ἀρνητής. Εἶναι δε και ἐνοχος, ως σύμμαχος του κάκου, και υπολογίζεται εις την παράταξιν των ἀρνούμενων τον Κύριον και το θέλημα Του. Μεγάλῃ, δυστυχώς, μερίς των ἀνθρώπων δεν εἶναι οὔτε θερμοὶ οὔτε ψυχροί. Εἶναι χλιαροί. Και ὁ Κύριος λέγει, ὅτι το χλιαρόν, ὅταν τίθεται εις το στόμα, προκαλεῖ τον ἔμετον, (εἶναι φράσις της Αποκαλύψεως του Κυρίου γ' 16), δια να δῇ ὅτι μας θέλει θερμοὺς και ἀφοσιωμένους εις Αὐτόν με ἀγωνιστικὴν προσπάθειαν και θέλησιν να ἐφαρμόσωμεν την γραμμὴν της διδασκαλίας Του εις τον βίον μας. Ἀν εἴμεθα χλιαροί, δεν μας θεωρεῖ ὅτι εἴμεθα μαζί Του. Ἀντιθέτως θεωρεῖ ὅτι οἱ χλιαροὶ εἶναι πραγματικῶς ψυχροὶ και σύμμαχοι εις το κακόν.

Ἰδού ποιαὶ ἀπόψεις, ἀξιαὶ πολλῆς προσοχῆς, ἀνακύπτουν ἀπὸ την προφητείαν του δικαίου Συμεών, πού ἐλέχθη κατὰ την Ὑπαπαντὴν του Κυρίου, την ὁποίαν σήμερον εορτάζομεν. Ἀς εἶναι αἱ σκέψεις αὗται ἀφορμή, δια να συνειδητοποιήσῃ ὁ καθένας ἐξ ἡμῶν την θέσιν την ὁποίαν ἔλαβεν, ἢ θα λαβή, ἀπέναντι του Κυρίου. Και εἴθε ἡ κατανόησις αὕτη να μας ὁδήγησῃ εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν να μείνωμεν πολῖται και κληρονόμοι της βασιλείας του Θεοῦ εις τους αἰῶνας.

Πηγή: Μητροπολίτου Πατρῶν Νικοδήμου (Βαλληνδρά), «Εόρτια Μηνύματα», Εκδόσεις Αποστολικῆς Διακονίας